

KAKO SE POKRETATI S DETETOM

Od 9 do 18 meseci

POKRETATI SE, ... A ZAŠTO ?

Radi zdravog razvoja deteta

Sigurno i vi vidite da ja za zdravlje vašeg deteta važno da se ono pokreće. Trošeći svoju unergiju, dete se smiruje, bolje spava i ima bolji apetit. Kroz igru i pokret, ono stiče poverenje u sebe, izražava svoja osećanja i uspostavlja odnose sa drugima.

Kao što to potvrđuju naučne studije, kroz pokret deca postaju spretnija i samim tim manje se izlažu opasnosti da se povrede. Redovna fizička aktivnost je dobra za kosti, za srce i za telesnu težinu. Pokret takodje pomaže i sticanju znanja (na pr. govor).

Deca imaju potrebu da se pokreću

Deca retko mogu da miruju duže vreme i daju utisak da se dovoljno pokreću. Medjutim, opšta fizička kondicija dece se umanjila poslednjih godina. Ta tendencija ne zavisi od naše volje. Ona je pre svega uslovljena savremenim životom: svakodnevnica opterećena obavezama, motorizovan prevoz, mnogo aktivnosti u sedećem položaju, raznorazni ekrani (TV, telefoni, itd.) i uslovi životne sredine koji nameću izvesne stege (udaljeni parkovi, opasni putevi i ulice, susedi osteljivi na buku, itd.)

A ipak, pokret je nešto što je prirodno za dete. Pa čak i obične aktivnosti za dete su vrlo dobre.

Kako da pratite svoje dete?

Ovde ćete naći predloge za pokrete u svakodnevnom životu. Vaša mašta, i mašta vašeg deteta, pomoćiće vam da ih dopunite.

POTREBNO MI JE DA SE POKREĆEM DA BIH...

... otkrivao/otkrivala predmete i uradio/uradila nešto sam/sama

... komunicirao/komunicirala gestovima

Da bi me pratili, moji roditelji mogu:

- » Da mi stave na raspolaganje bezbedan prostor u kome mogu slobodno da se pokrećem
- » Da mi pokažu, pa da posle mogu da uradim sam/a
- » Da mi dadu vremena da se uvežbam i razvijam svojim ritmom
- » Da me ohrabre i podrže ako mi je to potrebno

... naučio/naučila da puzam, da se sam/sama premeštam, a potom i da se uspravim i da hodam

... otkrivao/otkrivala sve veći prostor

... kontrolisao/kontrolisala svoje držanje i premeštanje s mesta na mesto

POKRETATI SI BEZBEDNO ?

Kotrljanje na ćilimu

Rasporedite više predmeta na ćilimu, van domašaja deteta. Ohrabrite ga da se pomeri s mesta da bi ih dohvatilo.

Može i ovo

Posmatrajući dete pažljivo, pustite ga da samo otkriva predmete.

sve četiri u vis

U prirodi, sve četiri u vis, dete će moći uz vas da otkriva nove osećaje i nove materije.

Hajde da šetamo...

Pošto uklonite nestabilne predmete, dete će moći nesmetano da se šeta po prostoriji oslanjajući se na nameštaj.

Može i ovo

Vaše telo je prepreka koju dete treba da premosti, da zaobidje, itd.

POKRETATI SE I KADA JE LOŠE VREME?

Gde su kruške?

Ljuljajte se pevajući mu pesmicu
«Ljulja, ljulja, ljuške, bere Deda kruške,
da ih deci dade da se njima slade.
Svakome će dati jednu ili dve, mom
detetu sve».

Može i ovo

Menjajte naizmenično ritam ljuljanja
i ritam pesmice.

Šljap, šljap, šljap

Zaštićeno zaklonom na kolicima, dete će biti
srećno da bude napolju da sluša žubor kišnih kapi.

Može i ovo

Izvadite dete iz kolica i pustite ga da malo hoda.

Trkački auto

Dete će sa zadovoljstvom da stavi svoju omiljenu
lgračku (na pr. lutkicu) u korpu za rublje.

Može i ovo

Pridržavajte korpu za rublje i pustite dete da
samo udje u nju. Kada se dete smestilo, trkački
auto može da počne vožnju.

POKRETATI SE I KADA SE NEMA MNOGO VREMENA?

Mali «veliki» kuvar

Kada kuvate, dete voli da vas podržava, sa svojim posudjem ili sa kuhinjskim priborom koji ste mu dali (drvena varjača, plastična kutija, itd.).

Ribica u vodi ...

Dok ga kupate u kadi, pokažite detetu kako da pravi talase, da duva na sapunicu, itd.

Može i ovo

Sa bocom ili sa čašicama od plastike, dete će da se zabavlja i da ih puni i prazni ili da presipa vodu iz jedne u drugu posudu.

Pesmica

Iskoristite trenutak dok ga prepovijate, da mu pevušite i «glumite» pesmice koje će ono potom imitirati.

Može i ovo

Kažite detetu da pokaže na sebi i na vama delove tele koje pominjete.

POKRETATI SE I KADA JE PROSTOR MALI?

Moja kućica od kartonske kutije

Pomoću veće kartonske kutije, napravite detetu kućicu u kojoj će se ono rado ugnjezditi.

Može i ovo

Igrajte se žmurke u kućici.

Muzičar

Napravite muzički instrument, na pr. «zvečku» pomoću kamičaka koje ćete staviti u plastičnu bocu, dobro zatvorenu lepljivom trakom, ili «doboš» koji ćete napraviti od metalne kutije za biskvite.

zamak ili kula

Uz pomoć kockica, dete pravi svoje prve gradjevine.

Može i ovo

Pomozite detetu da sagradi zamak ili kulu, koje će moći sa zadovoljstvom da poruši.

MALO VIŠE OBAVEŠTENJA

Rendez-vous na www.paprica.ch gde ćete naći informacije u raznim oblicima - brošure, video snimke, itd. - koje vam nude brojne savete, ideje za igre i obaveštenja (Internet stranica je na francuskom).

PREPORUKE

FIZIČKA AKTIVNOST

Sasvim mala deca trebalo bi da budu aktivna bar tri sata (180 min) dnevno (da se igraju napolju, da puzaju, da hodaju, itd.).

AKTIVNOSTI U MIRUJUĆEM POLOŽAJU

Smanjiti na minimum vreme koje dete provodi u aktivnostima u mirujućem položaju (Izbegavajte da držite bebu dok je budna u sedištu za auto ili u sedištu «transat - naslonjača»).

Izlaganje bebe ekranima (TV, računar, igrice, itd.) nije preporučljivo.

NEKI POKAZATELJI

9 meseci

puza

hvata predmete sa dva prsta, palcem i kažipstom

kaže «mama» i «tata»

pokazuje prstom

stavlja male predmete u velike

penje se četvoronoške stepenicama

sedi bez pomoći

kaže «zdravo» mašući rukom

pomera se četvoronoške

daje predmet odrasloj osobi

uspravlja se oslanjajući se

hoda

jede samostalno kašikom

18 meseci

IMPRESSUM

// AUTEURS

Fabio Peduzzi

Nicola Soldini

Dr. méd. Lise Miauton Espejo

// Développé en étroite collaboration avec la filière Psychomotricité de la HETS Genève, HES-SO/Genève:

A.-F. Wittgenstein Mani, professeure HES

C. Blanc Müller, chargée de cours HES

M. De Monte, chargé de cours HES

E. Palardy, étudiante

I. Giroudeau, étudiante

L. Curinier, étudiante

// ILLUSTRATIONS

Joël Freymond

// GRAPHISME

Tessa Gerster

// ÉDITION

1ère édition en français 2014

Traduit en 2016

Édition mise à jour en 2019

// TRADUCTION

Appartenances, Lausanne

Olga Marković Wagnières

© Unisanté, Centre universitaire de médecine générale et santé publique · Lausanne
Centre Hospitalier Universitaire
Vaudois (CHUV), Département femme-
mère-enfant, Site de l'Hôpital de l'enfance